

## Maya'nın Ağacı • Gökçe Ateş Aytuğ

Resimleyen: Gökçe İrten • Çocuk Kitaplar • Roman • 156 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

DOĞA ve EVREN • ERDEMLER • BİREY ve TOPLUM

iletişim • dayanışma • mahalle yaşamı • dede-torun • doğa sevgisi • kedi • belediye • öğretmen • fıstıkçanı • pazaryeri • karga

Çocuk edebiyatımızın dikkati çeken yazarlarından Gökçe Ateş Aytuğ, sıcacık bir mahalle hikâyesi anlatıyor. “Yuva” kavramını çok yönlü düşündüren yazar, çocukların, ağaçların, kedilerin ve kargaların yanında duruyor ve yaşamı savunuyor. Dayanışmayla pek çok haksızlığın giderilebileceğini anımsatan kitap, bir arada yaşamın saygı ve sevgiyle var olabileceğini fısıldıyor. Genç illüstratör Gökçe İrten’in desenleriyle zenginleşen kitap, etkileyici karakterleri, mekânları ve eğlenceli anlatımıyla okumayı keyfe dönüştürüyor.

*Sokağın ortasında onca betona inat, göğe yükselen asırlık fıstıkçamını birileri, “etrafı kirletiyor” diye şikâyet etmiştir. Belediye ekipleri güzelim ağacı kesmeye hazırlanınca, Maya çok üzülür. Dedesi ve Terzi Arman, kaldırırma oturarak ağacı korumaya çalışırlar. Ama belediye ekipleri vazgeçecek gibi değildir. Maya bir plan yapar. Üstelik, yalnız değildir. Kargalar, kedi Muhtar ve mahalleli, fıstıkçamını kurtarabilecek midir?..*

### TARTIŞMA KONULARI...

1. Hikâyenin başında sıradan olan bir gün Maya için neden ve nasıl sıradışı hale geliyor? O gün diğer günlerden farklı neler yaşıyor?
2. Hikâyedeki “Muhtar” kim? Onunla ilgili neler öğreniyorsunuz? Neden ona “Muhtar” adı verilmiş?
3. Maya’nın oturduğu mahallenin yaşamıyla ilgili neler öğreniyoruz? Mahalle sakinleri kimler, birbirleriyle ilişkileri nasıl? Kendi mahallenizdeki yaşamla arasında ne tür farklar ya da benzerlikler var?
4. Hasan Dede, fıstıkçamının kesilmesine engel olmak için hemen ne yapıyor? Bu tehlikeli bir davranış değil mi? Bir ağacın kesilmemesi için siz aynı şekilde davranır mıydınız? Neden?
5. Hikâyede Bilge Öğretmen’in çok özel bir yeri var. Bilge Öğretmen nasıl biri? Siz en çok hangi davranışını ya da niteliğini sevdiniz? Neden?
6. Fıstıkçamının kurtarılması için pazaryerindekilerle konuşmaya çalışan Maya nasıl tepkilerle karşılaşıyor? Sizce yöntemi doğru mu?
7. Yazar, Terzi Arman karakterini nasıl anlatmış? Bu karakter hikâyede neden önemli? Hasan Dede ile iletişimi nasıl? Sizce Terzi Arman neden ilk andan itibaren Hasan Dede ile dayanışma içine giriyor?
8. Maya ve Hasan Dede’nin yanı sıra çamın kesilmemesi için mücadele edenler kimler? Onların mücadele yöntemleri ne?
9. Maya ve dedesi arasında nasıl bir iletişim var? Bu tür bir iletişimi etrafınızdaki ailelerde sıkça görebiliyor musunuz?
10. Kargaların belediyecileri püskürtmesinden sonra Maya nasıl bir plan yaptı? Kimler neler hazırladı? Plan nasıl uygulandı?
11. Polis ve belediye görevlileri, mahallelinin ağacı süsleyerek yaptığı eylem karşısında nasıl davrandılar? Bu eylem ağacı tümüyle kurtarmasa da ne işe yaradı?
12. Hikâyedeki fıstıkçanı için mahalleli el ele verdi. Gerçek hayatta mahallenizde ya da sokağınızda yetkililer bir ağacı kesmek istese böyle birlikte mücadele mümkün olur mu? Yaşadığınız bir deneyim varsa anlatır mısınız? Siz nasıl mücadele ettiniz?

## YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Resimleme:** Herkes çevresinde kurulan, gördüğü ya da kafasında canlandığı canlı, renkli, kalabalık bir mahalle pazarının resmini yapsın. Resimleri sınıfta ya da okul koridorunda oluşturacağınız “Pazaryeri” adlı köşede sergileyin.
- **Canlandırma:** Öğrenciler kitapta anlatılan mahalle sakinlerinden birini seçsin. Her öğrenci, “Ben Sümbül Teyze’yim, Fıstıklı Apartman’da, birinci katta oturuyorum. Her gün pencereimin altına kediler için bolca mama koyarım...” örneğindeki gibi kitapta karakterle ilgili verilen bilgileri o role girerek anlatsın, karakteri tanıtsın. Bunu yaparken küçük aksesuarlar kullanabilir. En etkili canlandırmayı yapanlara sınıfça hazırlanacak “Mahalle Komşumuz” rozetleri armağan edilsin.
- **El işi:** Maya’ların fıstıkçamına yaptıkları koruma amaçlı süslemenin benzerini siz de sınıfça yaratıcılığınızı kullanarak yapın. Okul bahçesinde, “Sınıf Ağacı” adını vereceğiniz bir ağacın boyunuzu aşmayan bölümüne yaptığınız el işlerini uygulayın. Böylece bir ağacı koruma altına alarak diğer sınıflara ve öğrencilere örnek, ağaçların korunmasına önder olun.
- **Sosyal Sorumluluk Projesi:** Kedi Muhtar, kararlı ve bilgece halleriyle kendine bir yuva buluyor; ancak gerçek hayatta sokak kedileri zor şartlarda yaşıyor. Sınıfça mukavva, tahta, sunta gibi çeşitli malzemelerden kedi barınakları yapın. Okulun çevresindeki sokaklara yerleştirin. Sokak hayvanlarının yaşam hakkına katkıda bulunun.
- **Gezi:** Fıstıkçamını inceleyerek nasıl bir ağaç olduğunu öğrenin. Sınıfta oluşturulacak gönüllü bir grup okulun çevresini dolaşarak, ayrıca her öğrenci de kendi mahallesindeki sokakları gezerek fıstıkçamı var mı, araştırсын. Geziler sonrasında bu çam türünün yaygınlığını ve faydasını sınıfça tartışın.
- **Söyleşi:** Sınıftan gönüllü bir grup oluşturun. Bu grup, terzi, yufkacı, yorgancı, berber gibi okulun yakınındaki esnafı ziyaret etsin. Bu işyerlerinde görüp konuştuklarınızı sınıfla paylaşarak büyük şehirlerde kaybolmaya başlayan bu meslek türleriyle ilgili bilgi edinin.
- **Araştırma 1:** Özgür ve Maya, kargaların insanlara saldırıp saldırmayacakları konusunda tartışıyor. Hayatımızın önemli bir parçası olan bu kuş türü için bir araştırma yapın. Kargalarla ilgili bilmediğiniz gerçekleri öğrenin ve sınıfla paylaşın. “Karga bilgi hazinesi” oluşturun ve onların yaşamını kolaylaştırmak için neler yapabileceğinizi düşünün. Belki bazılarını okul bahçesinde uygulamaya geçebilirsiniz.
- **Araştırma 2:** Tek bir ağacın kesilmesinin bile doğanın dengesini nasıl etkilediğini araştırın. Bu konuda dünyanın değişik ülkelerinden bulduğunuz örnekleri sınıfça paylaşın. Doğanın dengesinin ne kadar hassas ve mükemmel olduğuyla ilgili farkındalık oluşturun.
- **Yazma:** 3’er kişilik gruplara ayrılın. Her grup doğa sevgisi ile ilgili bir kısa mesaj yazsın. Bu mesajı, Maya’nın çam ağacı için yaptığı pankartta yer alan ve her mısrasının baş harfleri birleştirildiğinde ana mesajın ortaya çıktığı şiirde (akrostiş) olduğu gibi bir şiire dönüştürün. Bakalım, en yaratıcı uygulamalar hangi gruplardan çıkacak.